

Academic Article

FUTURE RESEARCH IN THE PSYCHOLOGICAL CONTEXT

การวิจัยเชิงอนาคตกับบริบททางจิตวิทยา

Received: October 9, 2024

Revised: November 19, 2024

Accepted: November 21, 2024

Rungson Chomeya¹ Gunniga Phansri² Dussadee Lebkhao³ Bovornpot Choompunuch⁴ Phamornpun Yurayat^{5*}

Lakkana Sariwat⁶ Wipanee Suk-erb⁷ Wilasinee Fondee⁸ Supachai Tuklang⁹ and Araya Piyakul¹⁰

รังสรรค์ โฉมยา¹ กรรณิกา พันธุ์ศรี² ดุษฎี เล็บขาว³ บวรพจน์ ชมภูษ⁴ ภัมรพรรณ ยูระยาตร์^{5*} ลักขณา สรีวัฒน์⁶

วิภาณี สุขเอิบ⁷ วิลาสินี ฟนดี⁸ ศุภชัย ตู๊กลาง⁹ และอารยา ปิยะกุล¹⁰

¹⁻¹⁰Faculty of Education, Mahasarakham University

¹⁻¹⁰คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

*Corresponding Author, E-mail: phamornpun.y@msu.ac.th

Abstract

In an era marked by rapid and uncertain change, future research plays a crucial role in forecasting and planning. This research encompasses exploring various possible trends and scenarios, helping stakeholders prepare and adapt to potential changes. Tools such as scenario analysis and trend analysis are used to create diverse and actionable future images. Future research is also significant in psychology, particularly in forecasting the impacts of new technologies on mental states and human behavior, including changes in belief systems and social behavior. Thus, future research is a valuable tool for preparing and developing strategies to address future challenges.

Keywords: Preemptive Research, Trend Analysis, Behavioral Science

บทคัดย่อ

ในยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่แน่นอน การวิจัยเชิงอนาคตเป็นเครื่องมือสำคัญในการคาดการณ์และการวางแผนล่วงหน้า ซึ่งครอบคลุมถึงการสำรวจแนวโน้มและสถานการณ์ที่เป็นไปได้หลายแบบ บทความทางวิชาการนี้ช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเตรียมตัวและปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น โดยใช้เครื่องมือ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์ และการวิเคราะห์แนวโน้ม การวิจัยเชิงอนาคตยังมีความสำคัญในด้านจิตวิทยา โดยเฉพาะในการคาดการณ์ผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ๆ ต่อสภาวะทางจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในระบบความเชื่อและพฤติกรรมทางสังคม การวิจัยเชิงอนาคตจึงเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าในการเตรียมความพร้อมและพัฒนากลยุทธ์ที่ตอบสนองต่อความท้าทายในอนาคต

คำสำคัญ: การศึกษาล่วงหน้า การวิเคราะห์แนวโน้ม พฤติกรรมศาสตร์

บทนำ (Introduction)

ในยุคแห่งความเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและความไม่แน่นอนสูง การทำความเข้าใจและคาดการณ์อนาคตกลายเป็นหัวใจสำคัญของการวางแผนและการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นมิติของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือเทคโนโลยี การวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) จึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพอนาคตที่หลากหลายและเป็นไปได้ เพื่อช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเตรียมตัวและปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น (Inayatullah, 2008) การวิจัยเชิงอนาคตเน้นการสำรวจแนวโน้มและสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในหลายรูปแบบ โดยอาศัยกระบวนการ วิเคราะห์เชิงระบบ (System Analysis) ซึ่งมุ่งศึกษาเพื่อเข้าใจระบบโดยรวม รวมถึงส่วนประกอบ (Components) ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ และการทำงานของระบบในการบรรลุเป้าหมาย กระบวนการนี้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายสาขา เช่น วิศวกรรมศาสตร์ การจัดการธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ และวิทยาศาสตร์สังคม การวิจัยเชิงอนาคตไม่ได้มุ่งหวังเพียงการคาดการณ์อนาคตเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่ออนาคต เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์อย่างมีข้อมูลประกอบ (Bell, 2003) แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงอนาคตเกิดขึ้นจากความจำเป็นในการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อสังคมและองค์กร การวิเคราะห์แนวโน้มและสถานการณ์ที่ซับซ้อนทำให้เกิดการพัฒนากลยุทธ์ที่สามารถปรับตัวต่อความไม่แน่นอนได้ (Schwartz, 1996) ด้วยการใช้เครื่องมือวิจัยที่หลากหลาย เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์ (Scenario Analysis) และการวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) การวิจัยเชิงอนาคตจึงสามารถนำเสนอวิธีการเชิงปฏิบัติในการจัดการกับอนาคตที่ไม่แน่นอน (Börjeson et al., 2006) ด้วยเหตุนี้ การวิจัยเชิงอนาคตจึงไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการคาดการณ์สิ่งที่อาจเกิดขึ้น แต่ยังเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้วิจัยและผู้ใช้ผลวิจัยมีความสามารถในการเข้าใจและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตที่ไม่แน่นอน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนและการพัฒนากลยุทธ์ที่ตอบสนองต่อความท้าทายที่รออยู่ข้างหน้า (Popper, 2008)

การวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) ในเนื้อหาทางจิตวิทยาจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเข้าใจและคาดการณ์แนวโน้มพฤติกรรมของมนุษย์ในอนาคตเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการพัฒนาทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ในเชิงปฏิบัติ จิตวิทยาเกี่ยวข้องกับการศึกษาพฤติกรรมและกระบวนการทางจิตของมนุษย์ที่มีความซับซ้อนและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามบริบทของสังคม เทคโนโลยี และวัฒนธรรม (Seligman & Csikszentmihalyi, 2000) การวิจัยเชิงอนาคตในจิตวิทยาจะช่วยให้นักวิจัยและผู้ปฏิบัติงานสามารถวางแผนและคาดการณ์ผลกระทบของปัจจัยต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาวะทางจิตและพฤติกรรมของมนุษย์ในอนาคต หนึ่งในตัวอย่างที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เช่น ปัญญาประดิษฐ์และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลกระทบอย่างมากต่อสภาวะทางจิตใจ เช่น ความเครียด ความวิตกกังวล และภาวะซึมเศร้า (Twenge, 2017) การวิจัยเชิงอนาคตช่วยให้นักจิตวิทยาสามารถคาดการณ์ผลกระทบเหล่านี้และเตรียมกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาทางจิตใจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ การคาดการณ์อนาคตในจิตวิทยายังช่วยให้เราเข้าใจแนวโน้มของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงในระบบความเชื่อ การทำงานร่วมกัน และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งมีผลต่อสุขภาพจิตโดยรวม (Inglehart, 2018) ดังนั้น การวิจัยเชิงอนาคตในจิตวิทยาจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เราสามารถสร้างความเข้าใจและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในบริบททางจิตวิทยาที่ซับซ้อนและไม่แน่นอนได้ ช่วยให้นักวิจัยและผู้ปฏิบัติงานมีเครื่องมือที่จำเป็นในการเตรียมพร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคต

นิยาม (Definition)

การวิจัยเชิงอนาคตเป็นกระบวนการที่มุ่งคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงและโอกาสในอนาคต โดยผสมผสานการสำรวจความเป็นไปได้ (Slaughter, 2004) การประเมินแนวโน้มระยะยาว (Bell, 2003) และการจัดการความไม่แน่นอนเกี่ยวกับอนาคต (Schwartz, 1996) กระบวนการนี้อาศัยวิธีการเชิงระบบเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของอนาคตที่หลากหลาย (Inayatullah, 2008)

โดยเน้นการพัฒนาความเข้าใจผ่านการสร้างสรรค์ทฤษฎีและการสำรวจข้อมูลเชิงลึก (van der Heijden, 2005) การวิจัยเชิงอนาคตใช้เทคนิคหลากหลาย เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์ การวิเคราะห์แนวโน้ม และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Börjeson et al., 2006) โดยผสมผสานข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างเหมาะสม (Van Notten, 2005) ทั้งนี้ยังสามารถนำไปใช้เพื่อคาดการณ์แนวโน้มทางสังคมและเทคโนโลยี (Glenn & Gordon, 2009) รวมถึงช่วยองค์กรในการพัฒนากลยุทธ์ระยะยาว (Ringland, 2006) ซึ่งทำให้การวิจัยเชิงอนาคตเป็นเครื่องมือสำคัญในการสำรวจและเตรียมพร้อมสำหรับความท้าทายในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ลักษณะของการวิจัยเชิงอนาคต (Future Research)

การวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์และสร้างภาพลักษณ์ของอนาคตที่เป็นไปได้เพื่อช่วยในการวางแผนและการตัดสินใจ มีลักษณะเป็นการวิเคราะห์ที่มองไปข้างหน้า โดยใช้วิธีการที่มีความหลากหลาย เช่น การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Scenario Analysis) และการสร้างแบบจำลองเชิงอนาคต (Future Modeling) (Popper, 2008) การวิจัยประเภทนี้ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการคาดการณ์สิ่งที่อาจเกิดขึ้น แต่ยังพยายามสร้างความเข้าใจในแนวโน้มและปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาในอนาคต ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กรในการพัฒนากลยุทธ์และการตัดสินใจในระยะยาว (Bell, 2003)

จุดเด่นของการวิจัยเชิงอนาคต

1. การเตรียมพร้อมสำหรับความไม่แน่นอน การวิจัยเชิงอนาคตช่วยให้ผู้วิจัยและองค์กรเตรียมตัวรับมือกับอนาคตที่ไม่แน่นอนโดยการพิจารณาสถานการณ์ที่เป็นไปได้หลายแบบ การมองเห็นแนวโน้มและความเสี่ยงในระยะยาวทำให้สามารถปรับตัวและวางแผนล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Slaughter, 2004)
2. การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการแก้ไขปัญหาเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์อนาคตช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้สำรวจแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากลยุทธ์อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีในเชิงบวก (Schwartz, 1996)
3. การจัดการกับแนวโน้มระยะยาวและการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การวิจัยเชิงอนาคตช่วยในการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มระยะยาว ช่วยให้สามารถพัฒนาแผนระยะยาวที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Ringland, 2006)

จุดอ่อนของการวิจัยเชิงอนาคต

1. ความไม่แม่นยำของการคาดการณ์ แม้การวิจัยเชิงอนาคตจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ของอนาคตที่หลากหลาย แต่การคาดการณ์อนาคตมักมีความไม่แน่นอนสูง เนื่องจากปัจจัยที่ส่งผลต่ออนาคตอาจมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (Van Notten, 2005) การเปลี่ยนแปลงในปัจจัยทางสังคม เทคโนโลยี และการเมืองที่ไม่คาดคิดอาจทำให้การคาดการณ์ไม่เป็นจริง
2. การใช้ทรัพยากรและเวลาอย่างมาก การวิจัยเชิงอนาคตมักใช้วิธีการที่ซับซ้อนและต้องการข้อมูลเชิงลึก ซึ่งอาจใช้เวลาและทรัพยากรอย่างมากในการดำเนินการ การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของอนาคตอาจเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความพยายามและความเชี่ยวชาญที่สูง (Popper, 2008)

3. ความยากลำบากในการปรับใช้ผลการวิจัย แม้ว่าการวิจัยเชิงอนาคตจะให้ภาพรวมที่หลากหลายเกี่ยวกับอนาคต แต่การนำผลการวิจัยไปใช้ในการตัดสินใจและการวางแผนอาจเป็นเรื่องยาก เนื่องจากองค์กรหรือบุคคลอาจต้องเผชิญกับข้อจำกัดทางการเงิน วัฒนธรรม และการเมืองที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปรับใช้แนวคิดหรือกลยุทธ์ที่คาดการณ์ไว้ (Bell, 2003)

วิธีการวิจัย (Research Methodology)

1. การวิจัยเชิงอนาคตด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เป็นวิธีการที่ช่วยให้สามารถคาดการณ์อนาคตผ่านการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหลายๆ คน กระบวนการนี้เน้นการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่วิจัย โดยการให้คำตอบในลักษณะนิรนามและทำซ้ำหลายรอบจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่มีความเห็นสอดคล้องกัน เทคนิคเดลฟายมีประโยชน์ในการจัดการกับปัญหาที่มีความไม่แน่นอนสูง เช่น การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (Linstone & Turoff, 2002) กระบวนการของเทคนิคเดลฟาย ประกอบด้วย 1) ระบุผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนแรกของเทคนิคเดลฟายคือการระบุและคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เฉพาะทางเกี่ยวกับหัวข้อที่ต้องการวิจัย การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่หลากหลายช่วยให้ได้รับมุมมองที่กว้างขวางและครอบคลุม (Hsu & Sandford, 2007) 2) การรวบรวมข้อมูลเป็นรอบการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจะถูกทำในลักษณะนิรนามและดำเนินการเป็นรอบ ในแต่ละรอบ ผู้เชี่ยวชาญจะได้รับแบบสอบถามหรือคำถามที่ออกแบบเพื่อกระตุ้นความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มที่เป็นไปได้ในอนาคต จากนั้น ผู้วิจัยจะรวบรวมและสรุปผลเพื่อนำไปใช้ในรอบถัดไป (Okoli & Pawlowski, 2004) 3) การปรับปรุงความคิดเห็น ในแต่ละรอบของกระบวนการเดลฟาย ผู้เชี่ยวชาญจะได้รับข้อเสนอแนะแบบสรุปจากรอบก่อนหน้า ทำให้พวกเขาสามารถปรับปรุงความคิดเห็นและให้ข้อสรุปที่แม่นยำยิ่งขึ้น โดยกระบวนการนี้จะทำซ้ำจนกว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจะมีความสอดคล้องกันหรือได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ (Rowe & Wright, 1999)

จุดเด่นของเทคนิคเดลฟายในการวิจัยเชิงอนาคต การรวบรวมความเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่หลากหลาย เทคนิคเดลฟายช่วยให้สามารถดึงข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ลึกซึ้งจากหลากหลายสาขา และกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ให้เกิดอิทธิพลจากคนใดคนหนึ่ง (Linstone & Turoff, 2002) การลดความลำเอียงและอิทธิพลของผู้ในกลุ่ม เนื่องจากการให้ความคิดเห็นในเทคนิคเดลฟายทำในลักษณะนิรนาม ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะไม่ถูกอิทธิพลจากผู้อื่น ทำให้ผลลัพธ์ที่ได้มีความหลากหลายและเป็นกลาง (Hsu & Sandford, 2007) ความยืดหยุ่นในการปรับปรุงข้อมูลและข้อเสนอแนะ การทำซ้ำหลายรอบช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถปรับปรุงความคิดเห็นได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย (Okoli & Pawlowski, 2004) จุดอ่อนของเทคนิคเดลฟาย กระบวนการใช้เวลานาน การทำซ้ำหลายรอบอาจใช้เวลามาก ทั้งในการรวบรวมและวิเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้ยังมีความยากลำบากในการบริหารจัดการให้ผู้เชี่ยวชาญตอบกลับในแต่ละรอบ (Rowe & Wright, 1999) ความยากในการสรรหาผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากการเลือกผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมและหลากหลายสามารถเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะเมื่อวิจัยในหัวข้อที่ซับซ้อนหรือเฉพาะเจาะจง (Hsu & Sandford, 2007) การวิจัยเชิงอนาคตด้วยเทคนิคเดลฟายเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการคาดการณ์แนวโน้มอนาคต โดยการรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การใช้เทคนิคนี้ช่วยในการลดความลำเอียง เพิ่มความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ในหลากหลายบริบท แต่ก็ยังมีข้อจำกัดที่ต้องคำนึงถึง เช่น การใช้เวลานานและความยากในการจัดการข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหลายคน

2. การวิจัยเชิงอนาคตด้วยการศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณนา (Ethnographic Future Research: EFR) เป็นการรวมเอาวิธีการศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณนา (Ethnography) ที่มุ่งเน้นการเข้าใจวัฒนธรรม กลุ่มสังคม และพฤติกรรมของมนุษย์เข้ากับการคาดการณ์อนาคต โดยใช้มุมมองของคนในชุมชนหรือกลุ่มที่ถูกศึกษา EFR เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้และความคาดหวังของผู้คนเกี่ยวกับอนาคต ซึ่งช่วยในการคาดการณ์แนวโน้มที่มีรากฐานมาจากมุมมองทางวัฒนธรรมและ

ประสบการณ์ชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย (Nielsen & Thuesen, 2014) กระบวนการของ EFR ประกอบด้วย 1) การรวบรวมข้อมูลเชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมาย เช่นเดียวกับการศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณาแบบดั้งเดิม การศึกษา EFR เริ่มต้นด้วยการเก็บข้อมูลจากผู้คนในชุมชนหรือกลุ่มสังคมที่เกี่ยวข้องผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยจะเน้นไปที่การทำความเข้าใจว่า ผู้คนรับรู้เกี่ยวกับอนาคตอย่างไร และคาดหวังอะไรในอนาคต (Garro, 2000) การวิเคราะห์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การวิเคราะห์ใน EFR มุ่งเน้นไปที่การเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการรับรู้เกี่ยวกับอนาคต วิธีนี้ช่วยให้นักวิจัยสามารถสำรวจวิถีที่วัฒนธรรมต่างๆ มีอิทธิพลต่อความคาดหวังในอนาคต และสามารถนำมาใช้ในการคาดการณ์แนวโน้มทางสังคมที่เฉพาะเจาะจงในแต่ละกลุ่มสังคม (Agar, 1996) 3) การใช้มุมมองเชิงวัฒนธรรมในการคาดการณ์อนาคต การศึกษา EFR มุ่งเน้นให้ผู้คนในกลุ่มสังคมเป็นผู้คาดการณ์อนาคตตามมุมมองเชิงวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งช่วยในการระบุแนวโน้มและปัจจัยที่อาจมีผลต่ออนาคตในบริบททางวัฒนธรรมเฉพาะ การมองเห็นอนาคตผ่านมุมมองของผู้คนที่มีชีวิตในวัฒนธรรมนั้นๆ ทำให้สามารถคาดการณ์แนวโน้มที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความเชื่อของกลุ่มเป้าหมาย (Nielsen & Thuesen, 2014)

จุดเด่นของ EFR ในการวิจัยเชิงอนาคต การรวมมุมมองทางวัฒนธรรมเข้ากับการคาดการณ์อนาคต EFR ช่วยให้นักวิจัยสามารถสร้างการคาดการณ์อนาคตที่มีความลึกซึ้งและสอดคล้องกับมุมมองและค่านิยมทางวัฒนธรรม ซึ่งเพิ่มความน่าเชื่อถือของการคาดการณ์ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Garro, 2000) การให้ความสำคัญกับความรู้และประสบการณ์ของคนในชุมชน EFR ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับมุมมองของกลุ่มเป้าหมาย โดยให้พวกเขาเป็นผู้กำหนดและคาดการณ์อนาคตตามประสบการณ์และวิถีชีวิตของพวกเขาเอง ซึ่งทำให้การคาดการณ์อนาคตมีความสมจริงและครอบคลุม (Agar, 1996) ความยืดหยุ่นในการปรับใช้ในหลากหลายบริบท EFR สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายบริบท ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม หรือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในองค์กร โดยการสร้างความเข้าใจในมุมมองของผู้คนในแต่ละบริบท (Nielsen & Thuesen, 2014) จุดอ่อนของ EFR คือ ความซับซ้อนในการเก็บข้อมูล เช่นเดียวกับการศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณาทั่วไป การเก็บข้อมูลใน EFR ต้องใช้เวลาและความพยายามอย่างมากในการเข้าใจบริบททางวัฒนธรรม และการวิเคราะห์ความซับซ้อนของข้อมูลที่ได้มา (Garro, 2000) การตีความที่อาจมีความแตกต่าง มุมมองและการคาดการณ์ของคนในชุมชนอาจมีความแตกต่างหรือขัดแย้งกันเอง ซึ่งอาจทำให้ยากต่อการสรุปผลที่ชัดเจนและครอบคลุม นอกจากนี้ การตีความมุมมองเชิงวัฒนธรรมยังต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในด้านวัฒนธรรมนั้นๆ (Agar, 1996) สรุปการวิจัยเชิงอนาคตด้วยการศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณา (EFR) เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการรวมมุมมองเชิงวัฒนธรรมเข้ากับการคาดการณ์อนาคต ช่วยให้ได้ผลการวิจัยที่มีความสมจริงและสอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม แม้ว่าจะมีข้อจำกัดในเรื่องของการเก็บข้อมูลและการตีความ แต่ EFR ยังคงเป็นเครื่องมือที่มีค่าในการเข้าใจอนาคตในบริบทที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

3. การวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) ด้วยการศึกษาด้านชาติพันธุ์วรรณาชนิดเดลฟาย (Ethnographic Delphi Future Research: EDFR) เป็นการผสมผสานระหว่างการศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Research) และเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เพื่อใช้ในการคาดการณ์อนาคตที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและอิงความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กระบวนการนี้จะรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา และผสมผสานกับการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้วยวิธีการเดลฟายแบบหลายรอบ ซึ่งเน้นการทำซ้ำและการให้ข้อเสนอแนะเพื่อสร้างความเห็นที่สอดคล้องกัน (Skulmoski et al., 2007) กระบวนการของ EDFR ประกอบด้วย 1) การรวบรวมข้อมูลชาติพันธุ์วรรณา กระบวนการเริ่มต้นด้วยการเก็บข้อมูลเชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ภายในชุมชน วัตถุประสงค์คือเพื่อทำความเข้าใจวิถีที่ผู้คนในชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมายรับรู้และคาดการณ์อนาคต โดยข้อมูลที่รวบรวมจากวิธีการชาติพันธุ์วรรณาจะถูกใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาชุดคำถามสำหรับการใช้ในกระบวนการเดลฟาย (Tapio, 2003) 2) การใช้เทคนิคเดลฟายในหลายรอบ หลังจากการรวบรวมข้อมูลเชิงชาติพันธุ์วรรณา

ข้อมูลเหล่านั้นจะถูกนำไปใช้เพื่อสร้างชุดคำถามหรือแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตอบในลักษณะนิรนามในหลายรอบ กระบวนการเดลฟายจะประกอบด้วยการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญหลายรอบ ในแต่ละรอบข้อมูลที่ได้อาจถูกสรุปและแจกจ่ายให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและปรับปรุงความคิดเห็นของตน (Hsu & Sandford, 2007) 3) การปรับปรุงข้อมูลและข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง กระบวนการนี้ทำซ้ำจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่มีความเห็นสอดคล้องกันในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยการปรับปรุงข้อมูลและข้อเสนอแนะในแต่ละรอบทำให้สามารถเพิ่มความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของการคาดการณ์อนาคตได้ (Skulmoski et al., 2007)

จุดเด่นของ EDFR ในการวิจัยเชิงอนาคต การรวมเอามุมมองทางวัฒนธรรมและความเชี่ยวชาญในการคาดการณ์อนาคต EDFR มีความโดดเด่นในการผสมมุมมองจากผู้คนในชุมชนหรือกลุ่มทางวัฒนธรรมเข้ากับความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งทำให้ได้ผลการวิจัยที่มีความครอบคลุมทั้งในด้านการคาดการณ์เชิงวัฒนธรรมและเชิงวิชาการ (Tapio, 2003) การสร้างความน่าเชื่อถือด้วยการทำซ้ำหลายรอบ เทคนิคเดลฟายใน EDFR ช่วยสร้างความแม่นยำและความน่าเชื่อถือให้กับการคาดการณ์ เนื่องจากการทำซ้ำหลายรอบช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีโอกาสปรับปรุงและเปรียบเทียบความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งส่งผลให้ได้ผลลัพธ์ที่เป็นกลางและแม่นยำยิ่งขึ้น (Hsu & Sandford, 2007) ความยืดหยุ่นในการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายหลากหลาย EDFR สามารถนำไปใช้ในบริบทที่หลากหลาย เช่น การคาดการณ์อนาคตในด้านสังคม เทคโนโลยี และนโยบายสาธารณะ โดยการใช้ข้อมูลจากชุมชนในแต่ละวัฒนธรรม ทำให้ได้มุมมองที่เชื่อมโยงกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมนั้นๆ (Skulmoski et al., 2007)

จุดอ่อนของ EDFR คือ ความยากในการสรรหาผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากการรวบรวมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายเป็นเรื่องท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มที่ต้องมีความรู้เฉพาะทางสูง และการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ซึ่งมีความยากลำบากพอสมควร นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมอาจทำให้กระบวนการซับซ้อนยิ่งขึ้น (Hsu & Sandford, 2007) และการศึกษาใช้เวลาและทรัพยากรมาก เนื่องจาก EDFR ประกอบด้วย การวิจัยทั้งในเชิงชาติพันธุ์วรรณนาและกระบวนการเดลฟาย การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอาจต้องใช้เวลาและทรัพยากรมาก ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดในการวิจัยที่มีกรอบเวลาจำกัด (Tapio, 2003) รวมถึงความยากในการวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายแหล่ง การผสมผสานข้อมูลเชิงชาติพันธุ์วรรณนาที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการเดลฟาย อาจทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความซับซ้อนและต้องการความเชี่ยวชาญสูงในการตีความข้อมูลจากหลายแหล่ง (Skulmoski et al., 2007) อย่างไรก็ตาม การวิจัยเชิงอนาคตด้วยการศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณนาชนิดเดลฟาย (EDFR) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการผสมความรู้เชิงวัฒนธรรมและความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้สามารถสร้างการคาดการณ์อนาคตที่ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมได้ แม้จะมีข้อจำกัดในเรื่องของความซับซ้อนและการใช้ทรัพยากร แต่ EDFR ยังคงเป็นวิธีที่มีประโยชน์ในการวิจัยเชิงอนาคตที่ต้องการการวิเคราะห์จากหลายมุมมอง

4. การวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) ด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique) การวิจัยเชิงอนาคตด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique) เป็นวิธีการรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เข้าร่วมที่ถูกคัดเลือกมาเพื่อหารือเกี่ยวกับแนวคิด ทศนคติ หรือการคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต เทคนิคนี้มักใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพที่ต้องการความเข้าใจในเชิงลึกจากผู้คนหลายกลุ่ม การสนทนากลุ่มช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสามารถระบุแนวโน้มทางสังคม วัฒนธรรม หรือเทคโนโลยีที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Morgan, 1997) กระบวนการของเทคนิคการสนทนากลุ่มในวิจัยเชิงอนาคต ประกอบด้วย 1) การคัดเลือกผู้เข้าร่วม ขั้นตอนแรกของการวิจัยด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่มคือการคัดเลือกผู้เข้าร่วม โดยทั่วไปจะคัดเลือกกลุ่มคนที่มีความสนใจหรือมีความเชี่ยวชาญในหัวข้อที่วิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ที่มาจากกลุ่มที่หลากหลายสามารถช่วยให้ได้รับมุมมองที่กว้างและครอบคลุมในแง่มุมต่างๆ ของอนาคต (Krueger & Casey, 2000) 2) การสร้างบรรยากาศในการสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มจะทำหน้าที่สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกผ่อนคลายและกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มในอนาคต (Morgan, 1997)

3) การกระตุ้นการสนทนาเกี่ยวกับอนาคต ในการวิจัยเชิงอนาคต ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มจะตั้งคำถามหรือประเด็นที่เกี่ยวกับแนวโน้มทางสังคม เทคโนโลยี หรือเหตุการณ์ในอนาคต คำถามเหล่านี้จะถูกออกแบบมาเพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมใช้จินตนาการและแบ่งปันทัศนคติหรือความคาดหวังของพวกเขาเกี่ยวกับอนาคต (Wilkinson, 1998) 4) การบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจะถูกบันทึกและถอดความเพื่อนำไปวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จะมีลักษณะเชิงคุณภาพ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการสรุปแนวโน้มหลักและทัศนคติเกี่ยวกับอนาคต รวมถึงปัจจัยที่อาจมีผลต่อแนวโน้มเหล่านั้น (Krueger & Casey, 2000)

จุดเด่นของการสนทนากลุ่มในการวิจัยเชิงอนาคต คือ เป็นการสร้างความเข้าใจที่หลากหลาย การสนทนากลุ่มช่วยให้สามารถรวบรวมความคิดเห็นจากหลายคนพร้อมกัน ทำให้ได้รับข้อมูลที่หลากหลายและมองเห็นแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากมุมมองที่ต่างกัน (Morgan, 1997) การเน้นปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนความคิด ข้อดีของการสนทนากลุ่มคือการที่ผู้เข้าร่วมสามารถตอบสนองต่อความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดและการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับอนาคตมากขึ้น (Krueger & Casey, 2000) และมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนประเด็นสนทนา ผู้ดำเนินการสามารถปรับเปลี่ยนคำถามหรือประเด็นในการสนทนาได้ตามความเหมาะสม ทำให้สามารถเก็บข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นที่มีความสำคัญต่อผู้เข้าร่วมได้ (Wilkinson, 1998, pp. 111-125)

จุดอ่อนของการสนทนากลุ่มในการวิจัยเชิงอนาคต ได้แก่ อิทธิพลของผู้นำกลุ่มหรือผู้เข้าร่วมคนอื่นๆ ในบางกรณีความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมบางคนอาจถูกชี้นำหรือมีอิทธิพลจากผู้นำกลุ่มหรือผู้เข้าร่วมที่มีอำนาจในกลุ่ม ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่เป็กลางและมีความลำเอียง (Morgan, 1997) ความยากในการจัดการกลุ่มใหญ่ เนื่องจากการสนทนากลุ่มที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนมากอาจทำให้ยากต่อการบริหารจัดการ และอาจทำให้ผู้เข้าร่วมบางคนไม่ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ (Krueger & Casey, 2000) ตลอดจนข้อจำกัดในการสรุปผล เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ การสรุปผลอาจเป็นเรื่องท้าทาย โดยเฉพาะในกรณีที่ความคิดเห็นมีความหลากหลายมาก การตีความข้อมูลอาจขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของนักวิจัย (Wilkinson, 1998) สรุป การวิจัยเชิงอนาคตด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่มเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตจากกลุ่มผู้เข้าร่วมที่มีความหลากหลาย เทคนิคนี้ช่วยสร้างความเข้าใจในแนวโน้มและทัศนคติเกี่ยวกับอนาคตจากมุมมองที่แตกต่างกัน แม้ว่าจะมีข้อจำกัดในเรื่องของอิทธิพลจากผู้นำกลุ่มและการจัดการกลุ่มใหญ่ แต่การสนทนากลุ่มยังคงเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าสำหรับการวิจัยเชิงอนาคต

Table 1

Comparison of Differences Between Future Research Methods Using Various Techniques

แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวิจัยเชิงอนาคตด้วยเทคนิควิธีต่างๆ

หัวข้อ	เทคนิคเดลฟาย	การศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณนา (EFR)	การศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณนาชนิดเดลฟาย	การวิจัยเชิงอนาคตด้วยวิธีสนทนากลุ่ม
เป้าหมาย	คาดการณ์อนาคตผ่านความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	เข้าใจและคาดการณ์อนาคตจากมุมมองทางวัฒนธรรมและประสบการณ์ของกลุ่มเป้าหมาย	รวมเทคนิคเดลฟายกับชาติพันธุ์วรรณนา เพื่อเพิ่มมิติทางวัฒนธรรมในการคาดการณ์	ต้องการความเข้าใจในเชิงลึกจากผู้คนหลายกลุ่ม
กลุ่มเป้าหมาย	ผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อที่ศึกษา	คนในชุมชนหรือกลุ่มสังคมที่ศึกษา	คนในชุมชนและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง	กลุ่มคนที่มีความสนใจหรือมีความเชี่ยวชาญ

หัวข้อ	เทคนิคเดลฟาย	การศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณนา (EFR)	การศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณนาชนิดเดลฟาย	การวิจัยเชิงอนาคตด้วยวิธีสนทนากลุ่ม
วิธีการรวบรวมข้อมูล	การให้ความเห็น นิรนามซ้ำหลายรอบ จนได้ข้อสรุปที่ สอดคล้องกัน	การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการ รวบรวมข้อมูลเชิง วัฒนธรรม	การใช้แบบสอบถาม (Delphi) ควบคู่กับการ สัมภาษณ์และสังเกตทาง วัฒนธรรม	การใช้การสนทนากลุ่ม
กระบวนการ	1. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ 2. การให้คำตอบซ้ำ หลายรอบ 3. สรุปผลที่สอดคล้อง กัน	1. เก็บข้อมูลเชิงชาติ พันธุ์วรรณนา 2. วิเคราะห์มุมมองเชิง วัฒนธรรม 3. สร้างคาดการณ์ อนาคตตามมุมมอง กลุ่มเป้าหมาย	1. ผสานกระบวนการเดล ฟายและชาติพันธุ์วรรณนา 2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้าง การคาดการณ์ที่มีมิติทาง วัฒนธรรม	1.คัดเลือกกลุ่มคนที่มี ความสนใจหรือมีความ เชี่ยวชาญในหัวข้อที่วิจัย 2.การบันทึกและวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพ
จุดเด่น	- ลดอิทธิพลจากผู้อื่น เนื่องจากการให้ คำตอบนิรนาม - ได้มุมมองหลากหลาย จากผู้เชี่ยวชาญ - สามารถปรับข้อมูลใน แต่ละรอบเพื่อเพิ่ม ความแม่นยำ	- สร้างคาดการณ์ที่ สอดคล้องกับบริบท ทางวัฒนธรรม - ให้คุณค่ากับความรู้ ของคนในชุมชน - ยึดหยุ่นในบริบท ต่างๆ	- เพิ่มความแม่นยำด้วยมิติ ทางวัฒนธรรม - รวมความลึกซึ้งทางข้อมูล กับการคาดการณ์แนวโน้ม	- สร้างความเข้าใจที่ หลากหลาย - ได้มุมมองที่ต่างกัน - ปฏิสัมพันธ์และการ แลกเปลี่ยนความคิด - ยึดหยุ่นในการ ปรับเปลี่ยนประเด็น สนทนา
ข้อจำกัด	- ใช้เวลามากเนื่องจาก ทำซ้ำหลายรอบ - ยากในการจัดการกับ ผู้เชี่ยวชาญที่ หลากหลาย	- เก็บข้อมูลเชิงลึกได้ ยากและใช้เวลานาน - การตีความอาจ แตกต่างกันหรือขัดแย้ง	- กระบวนการซับซ้อนกว่า วิธีอื่นๆ - ต้องใช้ผู้วิจัยที่มีความ ชำนาญสูง	- อิทธิพลของผู้นำกลุ่ม - ยากในการจัดการกลุ่ม ใหญ่ - ข้อจำกัดในการสรุปผล
ตัวอย่างการนำไปใช้	การคาดการณ์แนวโน้ม เทคโนโลยี การ เปลี่ยนแปลงทางสังคม	การศึกษาแนวโน้ม วัฒนธรรมในชุมชน เฉพาะ	การวิจัยการเปลี่ยนแปลง ทางวัฒนธรรมที่ซับซ้อน	ขึ้นอยู่กับประเด็นการวิจัย ที่เลือก

งานวิจัยเชิงอนาคตด้านจิตวิทยา (Psychological Future Research)

ตัวอย่างงานวิจัยเชิงอนาคตด้านจิตวิทยา เช่น การวิจัยของ Eddington et al. (2019) ที่ทำการวิจัยเรื่องการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการบำบัดทางจิตวิทยาในอนาคต โดยในงานวิจัยเชิงอนาคตนี้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อช่วยในการบำบัดทางจิตวิทยา โดยเฉพาะการใช้ AI ในการประเมินสภาวะทางอารมณ์และสภาวะจิตใจของผู้ป่วย นักวิจัยทำการคาดการณ์ว่า AI จะมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการบำบัด เช่น การสร้างหุ่นยนต์หรือซอฟต์แวร์ที่สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยในการรักษาทางจิตวิทยาและสามารถให้คำแนะนำเบื้องต้นในกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญได้ การวิจัยของ Kalyanaraman et al. (2010) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเห็นอกเห็นใจด้วยการใช้

เทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือน (Virtual Reality: VR) โดยงานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาวิธีการใช้เทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือนในการเสริมสร้างทักษะการเห็นอกเห็นใจ (Empathy) ผ่านการจำลองสถานการณ์ที่สมจริง ซึ่งผู้เข้าร่วมจะได้รับโอกาสในการมองเห็นโลกผ่านมุมมองของผู้อื่น งานวิจัยนี้คาดการณ์ว่าในอนาคตเทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือน จะสามารถช่วยในการฝึกอบรมทักษะด้านการเห็นอกเห็นใจ โดยเฉพาะในกลุ่มนักจิตวิทยาและผู้ที่ทำงานในสายการแพทย์ ซึ่งต้องมีความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้ป่วย

การวิจัยของ Wheaton et al. (2020) ที่ทำการวิจัยเรื่องการคาดการณ์แนวโน้มสุขภาพจิตหลังการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยงานวิจัยนี้เน้นศึกษาผลกระทบทางจิตใจที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยคาดการณ์ว่าภายหลังจากสถานการณ์นี้จะมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยที่มีความวิตกกังวลและภาวะซึมเศร้า นักวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาวิธีการรักษาและป้องกันสุขภาพจิตในอนาคตจะต้องเน้นไปที่การเพิ่มการเข้าถึงบริการบำบัดทางจิตวิทยาผ่านช่องทางออนไลน์และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การวิจัยของ Emmelkamp et al. (2020) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบำบัดด้วยความเป็นจริงเสมือน (Virtual Reality Therapy) เพื่อรักษาความวิตกกังวลทางสังคม งานวิจัยนี้คาดการณ์ว่าในอนาคต เทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือน (Virtual Reality: VR) จะมีบทบาทสำคัญในการบำบัดความวิตกกังวลทางสังคม โดยการจำลองสถานการณ์ทางสังคมที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเผชิญกับความกลัวในสภาพแวดล้อมที่ควบคุมได้ การศึกษาใช้เทคนิคความเป็นจริงเสมือนเพื่อสร้างสถานการณ์ที่มีความท้าทายต่อผู้ป่วย เช่น การพูดในที่สาธารณะ หรือการเข้าสังคมกับคนกลุ่มใหญ่ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความเป็นจริงเสมือนช่วยลดระดับความวิตกกังวลของผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือที่อาจมีบทบาทสำคัญในการบำบัดในอนาคต

นอกจากนี้ การวิจัยของ Torous et al. (2021) ที่ทำการวิจัยเรื่องการบำบัดทางจิตวิทยาออนไลน์ในอนาคต: การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์อารมณ์ โดยงานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่การคาดการณ์อนาคตของการบำบัดทางจิตวิทยาผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ โดยการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการวิเคราะห์อารมณ์ของผู้ป่วยจากการสนทนาผ่านข้อความหรือวิดีโอแชท การวิจัยชี้ให้เห็นว่าปัญญาประดิษฐ์สามารถตรวจจับสภาวะอารมณ์ที่ซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางการบำบัดที่เหมาะสม โดยปัญญาประดิษฐ์จะทำงานร่วมกับนักจิตวิทยาในการให้คำปรึกษาและวิเคราะห์อารมณ์ในเวลาจริง ซึ่งมีศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายการเข้าถึงการบำบัดในวงกว้าง และการวิจัยของ Zoogman et al. (2015) ที่ทำการเชิงอนาคตเกี่ยวกับการบำบัดอารมณ์ทางบวกผ่านการฝึกสติ (Mindfulness) ในเด็กและวัยรุ่น โดยในงานวิจัยนี้คาดการณ์ว่าเทคนิคการฝึกสติ (Mindfulness) จะกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพจิตในเด็กและวัยรุ่นในอนาคต โดยมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกสติที่เหมาะสมกับช่วงอายุและพัฒนาการทางจิตใจของเด็ก การศึกษาแสดงให้เห็นว่าการฝึกสติสามารถลดระดับความเครียดและเพิ่มความสามารถในการควบคุมอารมณ์ในเด็กวัยรุ่น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนหรือสภาพแวดล้อมทางการศึกษาได้ในอนาคต

สรุปจากงานวิจัยเชิงอนาคตด้านจิตวิทยาข้างต้น ผลการวิจัยมีความสำคัญและประโยชน์หลากหลายต่อบุคคล ครอบครัว และหน่วยงานของรัฐ ดังนี้ ประการแรกในแง่บุคคล การบำบัดทางจิตวิทยาด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) จะช่วยให้บุคคลสามารถเข้าถึงการบำบัดได้มากขึ้นและสะดวกขึ้น โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่มีผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่หรือในสถานการณ์ฉุกเฉิน การวิเคราะห์อารมณ์และการให้คำแนะนำเบื้องต้นจาก AI สามารถช่วยลดภาระของผู้ป่วยและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบำบัด การใช้เทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือนจะช่วยในการเสริมสร้างทักษะการเห็นอกเห็นใจจะช่วยให้บุคคลสามารถเข้าใจและรู้สึกถึงประสบการณ์ของผู้อื่นได้ดีขึ้น ซึ่งจะมีประโยชน์ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนสามารถนำมาใช้ในกระบวนการฝึกสติในเด็กและวัยรุ่นสามารถช่วยลดความเครียดและเพิ่มความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพจิตโดยรวมของบุคคลในวัยเรียน ในแง่ครอบครัว การบำบัดด้วยความเป็นจริงเสมือนในการบำบัดความวิตกกังวลทางสังคมสามารถช่วยสมาชิกในครอบครัวที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิต ซึ่งจะส่งผลดีต่อบรรยากาศในครอบครัวและช่วยให้

ครอบครัวสามารถปรับตัวและสนับสนุนกันได้ดีขึ้น การบำบัดทางจิตวิทยาออนไลน์ โดยการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ในการวิเคราะห์อารมณ์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์สามารถช่วยให้สมาชิกในครอบครัวที่มีปัญหาสุขภาพจิตสามารถเข้าถึงการบำบัดและคำปรึกษาได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะลดความเครียดและการต่อสู้ในครอบครัว และในแง่หน่วยงานของรัฐ การพัฒนานโยบายด้านสุขภาพจิต หรือการคาดการณ์แนวโน้มสุขภาพจิตหลังสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรุนแรงจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐสามารถเตรียมความพร้อมและพัฒนานโยบายการบำบัดที่เน้นการเข้าถึงบริการออนไลน์และเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งจะช่วยให้การดูแลสุขภาพจิตของประชาชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น หน่วยงานของรัฐควรให้การสนับสนุนการศึกษาและการฝึกอบรม การพัฒนาหลักสูตรและการฝึกอบรมที่เน้นทักษะการเห็นอกเห็นใจและการฝึกสติสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับการเสริมสร้างสุขภาพจิตในสถานศึกษา ซึ่งจะมีผลดีต่อการพัฒนาทักษะทางจิตใจของเด็กและวัยรุ่นในสังคม จะเห็นว่าการวิจัยเชิงอนาคตเหล่านี้จะช่วยให้บุคคล ครอบครัว และหน่วยงานของรัฐสามารถเตรียมพร้อมและใช้เทคโนโลยีและแนวทางใหม่ในการส่งเสริมและบำรุงสุขภาพจิตในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Agar, M. (1996). *The professional stranger: An informal introduction to ethnography* (2nd ed.). Academic Press.
- Bell, W. (2003). *Foundations of futures studies: History, purposes, and knowledge*. Transaction Publishers.
- Börjeson, L., Höjer, M., Dreborg, K., Ekvall, T., & Finnveden, G. (2006). Scenario types and techniques: Towards a user's guide. *Futures*, 38(7), 723-739.
- Eddington, K. M., Silvia, P. J., Foxworth, J. E., & Dodson, C. S. (2019). Artificial intelligence in mental health treatment: Exploring the future of clinical psychology. *Journal of Clinical Psychology*, 75(12), 2226-2240. DOI: 10.1002/jclp.22809
- Emmelkamp, P. M., Meyerbröker, K., & Morina, N. (2020). Virtual reality therapy in social anxiety disorder. *Current Psychiatry Reports*, 22(7), 1-9. DOI: 10.1007/s11920-020-1138-z
- Garro, L. C. (2000). Remembering what one knows and the construction of the past: A comparison of cultural consensus theory and cultural schema theory. *Ethos*, 28(3), 275-319.
- Glenn, J. C., & Gordon, T. J. (2009). *Futures research methodology (Version 3.0)*. The Millennium Project.
- Hsu, C. C., & Sandford, B. A. (2007). The Delphi technique: Making sense of consensus. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 12(10), 1-8.
- Inayatullah, S. (2008). Six pillars: Futures thinking for transforming. *Foresight*, 10(1), 4-21.
- Inglehart, R. (2018). *Cultural evolution: People's motivations are changing and reshaping the world*. Cambridge University Press.
- Kalyanaraman, S., Penn, D. L., Ivory, J. D., & Judge, A. (2010). Virtual empathy: The effects of virtual reality on empathy and pro-social behaviors. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 13(1), 39-45. DOI: 10.1089/cyber.2009.0277
- Krueger, R. A., & Casey, M. A. (2000). *Focus groups: A practical guide for applied research* (3rd ed.). Sage Publications.
- Linstone, H. A., & Turoff, M. (2002). *The Delphi method: Techniques and applications*. Addison-Wesley.

- Morgan, D. L. (1997). *Focus groups as qualitative research* (2nd ed.). Sage Publications.
- Nielsen, S. B., & Thuesen, A. A. (2014). Ethnographic futures research: Combining ethnography and futures studies for effective planning. *Journal of Futures Studies*, 18(4), 1-24.
- Okoli, C., & Pawlowski, S. D. (2004). The Delphi method as a research tool: An example, design considerations and applications. *Information & Management*, 42(1), 15-29.
- Popper, R. (2008). Foresight methodology. In L. Georgiou et al. (Eds.), *The handbook of technology foresight* (pp. 44-88). Edward Elgar.
- Ringland, G. (2006). *Scenario planning: Managing for the future* (2nd ed.). Wiley.
- Rowe, G., & Wright, G. (1999). The Delphi technique as a forecasting tool: Issues and analysis. *International Journal of Forecasting*, 15(4), 353-375.
- Schwartz, P. (1996). *The art of the long view: Planning for the future in an uncertain world*. Doubleday.
- Seligman, M. E. P., & Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: An introduction. *American Psychologist*, 55(1), 5-14.
- Skulmoski, G. J., Hartman, F. T., & Krahn, J. (2007). The Delphi method for graduate research. *Journal of Information Technology Education: Research*, 6, 1-21.
- Slaughter, R. A. (2004). *Futures beyond dystopia: Creating social foresight*. Routledge.
- Tapio, P. (2003). Disaggregative policy Delphi: Using cluster analysis as a tool for systematic scenario formation. *Technological Forecasting and Social Change*, 70(1), 83-101.
- Torous, J., Firth, J., & Huckvale, K. (2021). The future of mental health treatment: Smartphones, AI, and online therapy. *Psychiatric Clinics of North America*, 44(3), 553-567. DOI: 10.1016/j.psc.2021.05.007
- Twenge, J. M. (2017). *iGen: Why today's super-connected kids are growing up less rebellious, more tolerant, less happy—and completely unprepared for adulthood*. Atria Books.
- van der Heijden, K. (2005). *Scenarios: The art of strategic conversation* (2nd ed.). Wiley.
- Van Notten, P. W. F. (2005). *Writing on the wall: Scenario development in times of discontinuity*. Eburon.
- Wheaton, M. G., Ward, H. E., & Abramowitz, J. S. (2020). The future of mental health after COVID-19: Predictions for a post-pandemic world. *Journal of Anxiety Disorders*, 76, 102337. DOI: 10.1016/j.janxdis.2020.102337
- Wilkinson, S. (1998). Focus groups in feminist research: Power, interaction, and the co-construction of meaning. *Women's Studies International Forum*, 21(1), 111-125.
- Zoogman, S., Goldberg, S. B., Hoyt, W. T., & Miller, L. (2015). Mindfulness interventions with youth: A meta-analysis. *Mindfulness*, 6(2), 290-302. DOI: 10.1007/s12671-013-0260-4